

MODEL

TWORZENIA I FUNKCJONOWANIA FUNDUSZU DOTACYJNEGO W RAMACH ORGANIZACJI SPOŁECZNEJ NA PODSTAWIE DOŚWIADCZEŃ STOWARZYSZENIA ESWIP

Autor: Arkadiusz Jachimowicz

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

2024

Spis treści

Wstęp	3
1. Czym jest fundusz dotacyjny	4
2. Podstawy prawne	5
3. Dlaczego warto powołać fundusz.....	6
4. Jak działa fundusz	10
5. Plan rozwoju funduszu	12
6. Organizacja prowadząca fundusz.....	14
7. W jaki sposób pozyskiwać środki finansowe na fundusz	17
8. Jak gromadzić darczyńców wokół funduszu.....	19
9. Jak dystrybuować nieduże środki finansowe w sytuacji dużych potrzeb.....	21
10. Programy/konkursy grantowe w ramach funduszu	22
11. Zarządzanie funduszem	24
12. Informacja i promocja funduszu.....	25
13. Jak stabilizować działalność funduszu	29
14. Podsumowanie	30
15. Załączniki	31
Załącznik 1	31
Załącznik 2	36
Załącznik 3	38

Wstęp

W obecnych czasach każda większa społeczność lokalna powinna dysponować wewnętrzną pulą środków finansowych zorientowanych na wspieranie niedużych działań społecznych i charytatywnych na rzecz dobra wspólnego mieszkańców. Powinna to robić we własnym zakresie, nie oglądając się na zewnętrzne źródła finansowania (choć nie ignorując ich), pozyskując pieniądze ze środowiska lokalnego, tworząc własny, społeczny, autonomiczny, partycypacyjny, przyjazny i możliwie stabilny system doraźnego wsparcia finansowego, obsługiwany przez lokalną, niezależną organizację pozarządową. Tak rozumiany fundusz jest narzędziem aktywizacji społecznej mieszkańców, którzy - wspomagani niewielkimi środkami finansowymi (dotacjami) – z reguły chętnie poświęcają swój czas, aby wspierać osoby najbardziej potrzebujące, małe inicjatywy, lokalne wydarzenia itp. Jest to fundusz inny od środków administracji publicznej, zbiurokratyzowanych i obarczonych szeregiem regulacji: ulokowany w organizacji społecznej, pozyskującej środki prywatne i samodzielnie - choć partycypacyjnie - decydującej o ich wydatkowaniu. W różnych społecznościach pojawiają się i będą się pojawiać różne rozwiązania w tym zakresie.

W ramach niniejszego opracowania proponujemy model tworzenia i funkcjonowania takiego funduszu w ramach organizacji społecznej, w oparciu o nasze doświadczenia związane z Funduszem Grantowym Stowarzyszenia ESWIP, prowadzonym od dziesięciu lat.

Osoby zainteresowane tematem powinny traktować ten materiał jako poradnik, pewien punkt odniesienia, a także zestaw informacji, które można dostosować do realiów funkcjonowania społeczności, dla której budowany jest taki fundusz oraz możliwości organizacji, która chciałaby podjąć się wysiłku tworzenia tego lokalnego instrumentu rozwoju.

Układ tekstów zawiera zapisy ogólne dotyczące omawianego modelu oraz teksty w ramce odnoszące się do Funduszu Grantowego Stowarzyszenia ESWIP.

1. Czym jest fundusz dotacyjny

Fundusz dotacyjny, w rozumieniu niniejszego opracowania, to pula środków finansowych zgromadzona przez organizację społeczną, we współpracy ze społecznością lokalną, z przeznaczeniem na finansowanie w formie niedużych dotacji (grantów) kosztów przedsięwzięć społecznych, realizowanych przez grupy inicjatywne mieszkańców, społeczników indywidualnych i organizacje pozarządowe. W Stowarzyszeniu ESWIP tego rodzaju fundusz został nazwany Funduszem Grantowym. Fundusz jest powoływany autonomiczną decyzją organizacji w oparciu o odpowiednie zapisy jej statutu.

Założenia Funduszu Grantowego ESWIP

Z uwagi na niski poziom aktywności społecznej elblązan i co za tym idzie -

**FUNDUSZ GRANTOWY
STOWARZYSZENIA
ESWIP**

wielu zaniechaniach w sferze społecznej Elbląga, tworzone jest lokalne źródło finansowania takich inicjatyw – **Fundusz Grantowy**, będący swoistym impulsem do działań społecznych. Fundusz ulokowany jest w strukturze Stowarzyszenia ESWIP i jest przez to stowarzyszenie obsługiwany, jednak zarządzany jest z udziałem społeczności lokalnej poprzez Radę Darczyńców, złożoną z osób zaangażowanych finansowo i merytorycznie w działalność Funduszu. Fundusz zasilany jest finansowo z wpłat z tytułu 1,5%, z dochodu ze sklepu charytatywnego „Pod Cisem” oraz wpłat darczyńców. Dochód w roku 2020 to ok. 25.000 zł. Fundusz dofinansowuje inicjatywy społeczne grantami w wysokości do 1000 zł w ramach programu grantowego lub w formie jednorazowych grantów. W pierwszych latach przekazywać będzie około 25.000 zł, docelowo 100.000 zł.

2. Podstawy prawne

Zgodnie z ustawami regulującymi działalność organizacji społecznych (pozarządowych), w tym z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, każda z nich może wpisać w swój statut działalność charytatywną oraz „działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1–32a¹”. Jest to podstawa, aby organizacja mogła pozyskiwać środki finansowe i dystrybuować je w formie dotacji innym organizacjom czy osobom.

Jeżeli organizacja zdecyduje o obsłudze funduszu, to powinna dostosować swój statut do nowej sytuacji, chyba, że obecne zapisy umożliwiają tę działalność.

Można dodać nowy cel np.: *finansowanie inicjatyw społecznych i obywatelskich na terenie...* oraz sposób jego realizacji np.: *utworzenie i obsługa funduszu dotacyjnego*. Szczegółowe opisy powołania i funkcjonowania funduszu powinny zostać zawarte w uchwale powołującej fundusz oraz w regulaminie.

¹ Art. 4. 1. p. 32 udpp

3. Dlaczego warto powołać fundusz

W przypadku Stowarzyszenia ESWIP, którego misją jest wspieranie inicjatyw i organizacji pozarządowych, głównym motywem uruchomienia Funduszu Grantowego była niska aktywność społeczna elblązan oraz chęć rozszerzenia palety usług wspierających stowarzyszenia o udzielanie niewielkich dotacji.

Fundusz pomaga aktywizować mieszkańców, którzy dostrzegając pewien problem, potrzebę lub szansę rozwojową w swojej społeczności. Taka grupa inicjatywna może bez zbytniego sformalizowania pozyskać z funduszu pulę środków finansowych na realizację inicjatywy. Z uwagi na zwykle niedużą zasobność funduszu, dotacje nie są wielkie, oscylują w granicach 500 zł – 3000 zł. Bywa to jednak wystarczająca kwota, aby zachęcić społeczników do podjęcia interwencji na rzecz swojej społeczności. Brak tego źródła finansowania zmniejsza aktywność społeczną, bo każdy ma „wystarczająco dużo kłopotów, a za mało pieniędzy”, aby wspierać potrzebujące osoby czy organizować nieduże przedsięwzięcia.

Efektem działania funduszu jest aktywizacja społeczna mieszkańców, rozwiązywanie przez nich niedużych problemów społecznych, wsparcie osób potrzebujących, animowanie inicjatyw rozwojowych, wpływ na rozwój lokalny.

Zasady funkcjonowania Funduszu Grantowego

Głównym celem funduszu jest **aktywizacja społeczna** mieszkańców Elbląga, **uczenie ich organizowania się** w celu świadczenia pomocy słabszym, dbałości o miasto, środowisko itp. **Fundusz pomaga pomagać**. Np. warunkiem pozyskania grantu nie jest tylko zła sytuacja osoby, ale to, że **grupa osób dostrzegła tą sytuację** i zdecydowała się podjąć działania pomocowe - **podjęła inicjatywę społeczną**. Tylko w tej sytuacji powinny być przekazane pieniądze. Zatem pieniądze lub zakup rzeczy lub usługi mogą uzyskać:

- **indywidualni społecznicy** i grupy osób z nimi współpracujące oraz
- **organizacje społeczne**, których inicjatywa wpisze się w dany program Funduszu.

Fundusz z jednej strony pozyskuje środki finansowe, z drugiej - wydaje je. Jedna i druga funkcja jest ważna – **trudno jest pozyskać pieniądze od darczyńców i równie trudno dokonać wyboru spośród zgłoszonych inicjatyw tej, która przyniesie największą korzyść społeczną**. Fundusz działa przejrzysto, partycypacyjnie, odpowiedzialnie, dbając o dobro wspólne miasta i jego okolic.

Aktywność społeczna elblązan w badaniach

Z badań CBOS wynika², że 80% mieszkańców nie działa społecznie na rzecz swojej społeczności, 50% nie wspiera sąsiadów. **Z naszych doświadczeń wynika, że bierność jest zdecydowanie większa**. Prawie tyle samo osób (77%) deklaruje jednak, że „Ludzie tacy jak ja, działając wspólnie, mogą pomóc potrzebującym lub rozwiązać niektóre problemy swojego środowiska, osiedla, wsi lub miasta”. **Ta deklaracja zachęca do tworzenia Funduszu Grantowego.**

Badanie partycypacji obywatelskiej elblązan przeprowadzone w 2014 roku przez MillwardBrown na zlecenie Stowarzyszenia ESWIP stwierdza: „Poziom aktywności obywatelskiej mieszkańców Elbląga należy określić jako niższy niż przeciętnie w Polsce”. Badacze zauważyli, że elblążanie wiedzą, co znaczy być dobrym obywatelem, ale w praktyce nie działają w ten sposób. W rekomendacjach stwierdzają m.in.: „Należy przywrócić mieszkańcom Elbląga poczucie, że mogą mieć wpływ na sprawy miasta oraz **odbudować w nich poczucie dumy i solidarności z bycia elblązaninem**”³.

Strategia rozwoju Elbląga⁴ potwierdza niską aktywność społeczną elblązan i zakłada m.in. „budowanie kultury aktywności”.

² Komunikat z badań CBOS nr 60/2014. Aktywność społeczna Polaków.

³ Badanie perspektywy wzrostu partycypacji obywatelskiej. Potrzeby i postawy mieszkańców miasta Elbląga. Raport z badań. Przygotowano dla Stowarzyszenia ESWIP

⁴ <https://elblag.eu/index.php/strategia/10728-strategia-rozwoju-elblaga-2020>

Jak rozwijać aktywność elblązan?

Z naszych obserwacji wynika, że istnieje **duży uśpiony potencjał aktywności społecznej elblązan**. Jego przebudzenie wymaga przemyślanych działań zarówno samorządu lokalnego, **rozumianego jako wspólnota mieszkańców** oraz **samych mieszkańców i tworzonych przez nich organizacji**, gdzie motorem jest wewnętrzna potrzeba pomagania, uważność na innych, patriotyzm lokalny itp.

Część takich działań jest prowadzonych: samorząd przekazuje organizacjom co roku ok. 5 mln zł w formie dotacji, dofinansowuje Centrum Wolontariatu oraz (do niedawna) Centrum Organizacji Pozarządowych. Również organizacje realizują szereg działań z pozyskanych przez siebie środków finansowych spoza budżetu miasta: 1,5%, zbiórki publiczne itp.

Jednak naszym zdaniem są to działania niewystarczające. W związku z trudnością w pozyskiwaniu czasem niedużych, kilkusetzłotowych grantów – zwłaszcza przez społeczników indywidualnych - **nie realizowanych jest szereg cennych inicjatyw społecznych**. Marnowana jest w ten sposób aktywność społeczna mieszkańców i tworzonych przez nich organizacji. **Fundusz Grantowy ma za zadanie przeciwdziałanie marnotrawieniu tej aktywności.**

Skutki braku aktywności społecznej

Organizacje społeczne i społecznicy indywidualni reagują na problemy, którymi nie zajmuje się władza i jej instytucje, albo zajmuje się niewystarczająco. Zgodnie ze swoimi możliwościami łagodzą skutki ubóstwa, odrzucenia, bezrobocia, zaniedbania itp. przez co **zmniejszają potrzebę działania** ze strony administracji, np. pomocy społecznej, służby zdrowia, szkoły, policji, sądu, służb komunalnych itp. Oznacza to, że instytucje te mają mniej pracy, wypłacają mniej zasiłków, oszczędzają, a my, jako podatnicy, nie musimy finansować tych kosztów. **Jeżeli organizacje/społecznicy nie reagują, problemy narastają**, koszty następstw rosną i pokrywane są z naszych podatków. Trudno oszacować **koszt bierności społecznej elblązan** – np. potencjalny koszt zatrudnienia kuratora sądowego dla dziecka, które jest objęte pomocą stowarzyszenia i kurator staje się zbędny; potencjalny koszt

wypłacanych zasiłków dla osoby, która dalej byłaby bezrobotna, ale stowarzyszenie zorganizowało jej pracę i zasiłek nie jest wypłacany itp. (I dalej – potencjalny koszt pracy sędziów, policjantów, lekarzy, pracowników socjalnych itp). Szacujemy, że w Elblągu jest to kwota rzędu co najmniej **kilkunastu milionów złotych rocznie**.

Stowarzyszenie przekazuje do Funduszu wszystkie pieniądze z 1,5 %, darowizny od darczyńców, a także dochód ze Strefy Charaktem jest, aby było to stałe, zasobne i przyjazne źródło finansowania działań elbląskich społeczników, grup inicjatywnych, or
Pomóż nam w tym, napełnij elbląską skarbonkę!

Dotychczasowe działania Funduszu

Lata 2015-2018

Udzielanie nagród finansowych (1000 i 2000 zł) w Konkursie na najlepszą inicjatywę elbląskich organizacji pozarządowych.

Rok 2019

Przekazanie 32.000 zł na 8 grantów.

Przekazanie 1.500 zł na nagrodę w Konkursie na najlepszą inicjatywę elbląskich organizacji pozarządowych.

Rok 2020 (rok epidemii)

Przekazanie 3.000 zł Szpitalowi Miejskiemu w Elblągu na zakup maseczek ochronnych.

Przekazanie 1.000 zł Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi na zakup rękawiczek ochronnych.

Przekazanie 100 zł na ogólnopolską akcję GaszynChallenge.

Rok 2021

Przekazanie 25.000 zł na 25 inicjatyw społecznych w Elblągu.

Rok 2022

Przekazanie 40.000 zł na 22 inicjatywy społeczne i charytatywne w Elblągu.

Rok 2023

Uruchomienie konkursów własnych na kwotę 50.000 zł.

Uruchomienie 3 konkursów tematycznych na kwotę 115.000 zł.

Rok 2024 (aktualnie)

Uruchomienie konkursów własnych na kwotę 60.000 zł.

4. Jak działa fundusz

Opisywany model funduszu działa w dwóch głównych nurtach: pozyskiwanie środków finansowych i dystrybucja tychże środków w formie dotacji.

W opisywanym modelu zakłada się, że środki finansowe będą pochodziły z ofiarności publicznej. To mieszkańcy społeczności lokalnej wpłacają darowizny finansowe na konto funduszu, mogą przekazywać także odpis podatkowy 1,5%, przedsiębiorcy mogą przekazywać większe dotacje itd. Wszystko zależy od inwencji organizacji prowadzącej, jej możliwości, zasobów, wizerunku w społeczności itp. W poradnikach fundraisingowych można się zapoznać z wieloma metodami pozyskiwania środków finansowych: biletowane koncerty, licytacje, zbiórka do puszek podczas festynów itp.

Zakres działania funduszu jest określany przez organizację tworzącą. Z reguły udzielane są nieduże dotacje/granty w wysokości od 100 zł do 5000 zł na wsparcie osób fizycznych w formie finansowej, rzeczowej lub usługowej. Można opłacić z tej puli koszty zaległego czynszu, zakup pralki, drobny remont łazienki. Z reguły rzadko wręcza się pieniądze osobie potrzebującej, raczej finansuje się zakup potrzebnych rzeczy (np. pralki) lub usługi specjalistycznej (np. hydraulicznej). Każde udzielenie dotacji musi być przemyślane, przejrzyste, uzasadnione, aby nie budzić wątpliwości darczyńców funduszu.

Misja Funduszu Grantowego

„Fundusz Grantowy wspiera aktywność społeczną mieszkańców Elbląga i subregionu elbląskiego. Daje impuls do działań na rzecz dobra wspólnego. Jest swoistą elbląską skarbonką. Jest przyjaznym, lokalnym źródłem finansowania pomysłów i działań społecznych. Wzmacnia postawy społeczne i solidarność międzyludzką, integruje, pomaga godniej żyć osobom potrzebującym. Gromadzi wrażliwych darczyńców, którzy dzięki swoim darowiznom, pomagają społeczności lokalnej w godniejszym życiu. Zaprasza wszystkich elblążan do współtworzenia i finansowania Funduszu np. poprzez wpłaty 1,5%”.

ESWIPPracownia Społeczna
Think Tank Obywatelski

Przybliżenie idei Funduszu: „Wyobraź sobie skarbonkę, która jest stale zapełniana przez mieszkańców Elbląga, a pieniądze zostają w całości przekazane na ważne działania społeczne elblążan. Jakie? Na przykład remont łazienki niepełnosprawnego sąsiada, posiłki dla ubogich, budowę bezpiecznego placu zabaw na Twoim osiedlu albo zakup drzewek do posadzenia w pobliskim parku. **Tą skarbonkę nazwalibyśmy Funduszem Grantowym**” (...).

NAPEŁNIAJ ELBLĄSKĄ SKARBONKĘ

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROOSFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018–2030 PROO

5. Plan rozwoju funduszu

Fundusz powinien być prowadzony w sposób przemyślany, zaplanowany. Jeżeli organizacja stwierdzi, że może i chce rozpocząć jego tworzenie (o czym poniżej), powinna przedyskutować i spisać jak to zrobić – opracować plan tworzenia i rozwoju przedsięwzięcia. Nie musi być to ogromny dokument, wystarczy kilka stron, ale te kilka stron zbierze mądrość założycieli i określi, co będzie robione.

Stowarzyszenie ESWIP wpisało tworzenie Funduszu Grantowego w swoją wieloletnią strategię, następnie opracowało odrębny, kilkuletni plan rozwoju funduszu. Określona została misja funduszu, wizja rozwoju oraz cele i działania.

Zapis w strategii Stowarzyszenia ESWIP 2020-2027

Fundusz Grantowy ESWIP (IMPULS)

Priorytet I. Wzmacnianie potencjału Funduszu

1. Opracowanie założeń Funduszu, przygotowanie regulaminu
2. Działania fundrasingowe ukierunkowane na pozyskiwanie środków na fundusz
3. Powołanie Rady Darczyńców Funduszu
4. Wzmacnianie potencjału funduszu, w tym kompetencji osób zaangażowanych w jego obsługę
5. Opracowanie strategii tworzenia kapitału żelaznego funduszu i podjęcie ostatecznej decyzji w tym zakresie
6. Uruchomienie sklepu charytatywnego, z przekazywaniem środków na Fundusz

Priorytet II. Realizacja konkursów w ramach Funduszu

1. Promocja Funduszu wśród organizacji i społeczności lokalnych subregionu elbląskiego
2. Prowadzenie spotkań animacyjnych i doradczych dla zainteresowanych grup/organizacji
3. Przeprowadzenie 1 konkursu w ciągu roku
4. Promowanie Funduszu i inicjatyw, które zostały dofinansowane

Kluczowe rezultaty dla obszaru:

Zwiększenie potencjału i rozpoznawalności Funduszu Grantowego.

Wzmocnienie rozwoju i integracji społecznej poprzez dofinansowywanie inicjatyw.

Wizja rozwoju Funduszu Grantowego (5 lat)

Fundusz Grantowy jest wyodrębnionym działaniem stowarzyszenia. Jest współtworzony i współzarządzany przez mieszkańców. Jest dobrem wspólnym elblązan i działa na rzecz dobra wspólnego. Fundusz jest rozpoznawalny w Elblągu i subregionie elbląskim jako miejsce, gdzie można otrzymać grant na działalność społeczną. Organizuje co najmniej jeden program grantowy w roku, rozdysponowując co najmniej 25.000 zł, docelowo 100.000 zł rocznie. Może również udzielać granty w miarę potrzeb. Poprzez udzielanie grantów wspiera finansowo inicjatywy społeczne osób indywidualnych, grup nieformalnych i organizacji społecznych. W miarę możliwości programy Funduszu są obudowane działaniami animacyjnymi, doradczymi w ramach realizowanych projektów stowarzyszenia. Działalność Funduszu koresponduje z działaniami stowarzyszenia w obszarze programowym aktywizacji mieszkańców. Powinien być wspierany w ramach innych działalności stowarzyszenia np. w ramach sklepu społecznego.

Fundusz obsługiwany jest przez Stowarzyszenie ESWIP. Posiada Radę Darczyńców („ambasadorów Funduszu”), która wspiera stowarzyszenie w pracy Funduszu i która systematycznie wspiera finansowo Fundusz. Buduje stałą grupę darczyńców indywidualnych, instytucjonalnych i biznesowych wspierających go finansowo, usługowo itp. Ma stałe źródła finansowania: 1%, dochód ze sklepu charytatywnego, wpłat darczyńców, aukcje, loterie itp., wykorzystuje również środki finansowe pozyskane w ramach projektów. W ramach Funduszu mogą być prowadzone akcje dobroczynne lub fundraisingowe np. zbieranie 1,5% od mieszkańców na inicjatywę społeczną na osiedlu.

Pozyskane na Fundusz środki finansowe są w całości wydatkowane na granty.

Stowarzyszenie rozeznaje możliwość i zasadność zapoczątkowania kapitału żelaznego Funduszu. Fundusz systematycznie rozeznaje sytuację w zakresie inicjatyw społecznych w Elblągu, subregionie elbląskim, województwie i Polsce i reaguje na zmiany.

6. Organizacja prowadząca fundusz

Powołanie i utrzymywanie funkcjonowania funduszu to ważna decyzja dla organizacji. Jest to działanie wyjątkowo misyjne i obarczone wieloma ryzykami. Problemy jakie mogą się pojawić to: niezrozumienie idei funduszu w społeczności lokalnej, zbyt mała pula pozyskanych środków finansowych, trudność z podziałem środków w sytuacji mnogości potrzeb, pretensje osób, które nie otrzymały dotacji na swój projekt, próby wykorzystywania dotacji na cele indywidualne, prywatne, wąskie, nie społeczne. Zapewne im mniejsza społeczność, tym szersze oddziaływanie powyższych problemów. Jak im zapobiegać? Poprzez transparentność działań, uczciwość, przewidywalność, promocję działań itp.

Jednak w pierwszym rzędzie organizacja, która zamierza podjąć się prowadzenia funduszu dotacyjnego, powinna bardzo solidnie zbadać temat, mimo że zazwyczaj w sferze organizacji społecznych decyzje zapadają spontanicznie („bo taka jest potrzeba” lub „możliwość”).

Uniwersalnym narzędziem może być tu analiza SWOT. Należy zbadać silne strony organizacji, słabe strony, zagrożenia zewnętrzne i szanse zewnętrzne w kontekście: zasobów ludzkich, materialnych, finansowych, umiejętności pozyskiwania środków finansowych, umiejętności dystrybucji tych środków, umiejętności współpracy z otoczeniem itp. Należy zbadać, czy rzeczywiście społeczność lokalna potrzebuje małych dotacji, na co, w jakiej wysokości, jak często itp. Warto porozmawiać z potencjalnymi darczyńcami, co sądzą o pomysłe i czy byliby chętni finansować (najlepiej w formie stałej) przedsięwzięcie. Tych analiz może być kilka i to one powinny dać odpowiedź czy organizacja powinna podjąć to przedsięwzięcie i je bezpiecznie realizować. Należy pamiętać o kosztach administracyjnych obsługi funduszu – czy są pracownicy organizacji, którzy mogą to robić (ile czasu/etatu im to zajmie?), czy są wolontariusze, którzy w oczekiwany sposób będą obsługiwali fundusz?

W spotkaniach poświęconych analizie powinna brać udział jak najszersza grupa osób, co buduje swego rodzaju koalicję znającą temat i zabiegającą o jego wdrożenie (choć oczywiście mogą być wyjątki - oponenti).

Jeżeli organizacja ma swoją strategię działań, to fakt podjęcia prowadzenia funduszu warto zapisać i określić w jaki sposób do tego będzie dochodzić. Można również opracować odrębną strategię rozwoju funduszu, jak to zostało zrealizowane w Stowarzyszeniu ESWIP.

Bardzo źle wpłynie na wizerunek organizacji, gdy rozpocznie tworzenie funduszu, pozyska pieniądze, rozda kilka dotacji, a potem zamknie temat.

Fundusz może prowadzić zarówno stowarzyszenie, jak i fundacja. Należy pamiętać o odpowiednich zapisach w statucie, w razie potrzeby dostosować dokument do nowej funkcji. Jeżeli organizacja nie posiada statusu organizacji pożytku publicznego, powinna o ten status wystąpić – jeżeli spełnia warunki. Status opp umożliwia pozyskiwanie 1,5% odpisów podatkowych od płatników podatku dochodowego. Środki z tego tytułu mogą stanowić trwałe, przewidywalne źródło finansowania funduszu.

Decyzję o zainicjowaniu funduszu dotacyjnego podejmuje walne zgromadzenie stowarzyszenia lub Rada Fundacji. W konsekwencji należy sporządzić szereg dokumentów:

- regulamin funduszu,
- wzór wniosku o dotację,
- wzór umowy o udzielenie dotacji,
- wzór rozliczenia z realizacji dotowanego przedsięwzięcia.

Dokumenty powinny być zaakceptowane przez zarząd organizacji.

Wzory stosowane w Funduszu Grantowym ESWIP są załącznikami do opracowania.

Dlaczego Stowarzyszenie powołało Fundusz Grantowy?

Stowarzyszenie od 25 lat rozwija aktywność społeczną mieszkańców Elbląga i regionu. Wspieramy zarówno organizacje, jak i społeczników indywidualnych, poprzez informowanie, szkolenia, doradztwo, ekonomizację, udostępniania pomieszczeń, potrzebnego sprzętu itp. Wierzymy, że siłą wspólnoty lokalnej jest aktywność jej członków, także w wymiarze społecznym i obywatelskim. **Jesteśmy Stowarzyszeniem, którego pasją jest rozwój społeczny, dlatego zdecydowaliśmy o utworzeniu źródła finansowania aktywności społecznej Elblążan - Funduszu Grantowego i zapraszamy do jego współtworzenia.**

ESWIPPracownia Społeczna
Think Tank Obywatelski

DZIĘKI NASZYM GRANTOM

2021

2022

2023

POKAŻ WIĘCEJ

EKO-INICJATYWA - Młodzieżowa akcja ekologiczna "Rzeka"

Grupa inicjatywna zorganizowała akcję "Rzeka", która polegała na zebraniu śmieci z rzeki Elbląg.

KWOTA WSPARCIA - **2000 zł**

WIĘCEJ

Nowy Dom Pani Laury

Program Grantowy Pomoc Sąsiedzka

Grupa inicjatywna przeznaczyła grant na wyremontowanie łazienki Pani Laury.

KWOTA WSPARCIA - **3000 zł**

WIĘCEJ

Udane wakacje

Program Grantowy Pomoc Sąsiedzka

Inicjatywa „Udane wakacje” została zorganizowana przez grupę inicjatywną (Harcerzy). Akcja miała na celu umożliwienie wyjazdu na obóz harcerski i kolonię zuchową dzieci z wielodzietnej rodziny, która nie była w stanie samodzielnie pokryć kosztów wyjazdów.

KWOTA WSPARCIA - **1000 zł**

WIĘCEJ

Fabrykowe Kosze Wielkanocne

Program Grantowy Pomoc Sąsiedzka

Stowarzyszenie Fabryka organizowała akcję wsparcia polskich i ukraińskich rodzin w trudnej sytuacji kosztami z trwałą żywnością, produktami na święta i słodyczami.

KWOTA WSPARCIA - **1250 zł**

WIĘCEJ

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018-2030
PROOSFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018–2030 PROO

7. W jaki sposób pozyskiwać środki finansowe na fundusz

Wstępna analiza dokonana przed założeniem funduszu (zwykle optymistyczna) zakładała, że istnieją w społeczności lokalnej odpowiednie, rozwojowe źródła finansowania funduszu. Rzeczywistość bywa trudniejsza.

Należy dokonać analizy potencjalnych darczyńców i określić do kogo zwracać się o pieniądze (założyciele, osoby indywidualne, firmy, instytucje itp.).

Należy sformułować pismo informujące o funduszu, jego założycielach, celach, działaniach, efektach itp. Podobnych pism jest wiele, zatem warto się wyróżnić wskazując na lokalność, innowacyjność, perspektywę. Ale też nie należy liczyć, że samo pismo załatwi sprawę. Trzeba odbyć kilkanaście, kilkadziesiąt rozmów (i prowadzić je nieustannie) zachęcając osoby – począwszy od znajomych – do wpłat na fundusz.

W zależności od pomysłów na pozyskanie pieniędzy (np. 1,5%), należy opracować i wdrożyć odpowiednie działania informacyjne i promocyjne. Byłoby dobrze, gdyby organizacja ufundowała kilka dotacji z własnych środków, aby przetrzeć swoją ścieżkę dotacyjną, ale też, aby promować to rozwiązanie i jego efekty w społeczności oraz w rozmowach z potencjalnymi darczyńcami.

Pozyskiwanie środków finansowych na Fundusz Grantowy

Stowarzyszenie pozyskuje pieniądze na Fundusz w sposób następujący:

- ze środków pozyskanych z 1,5%
- z dochodu sklepu charytatywnego „Pod Cisem” – sprzedaży darowizn rzeczowych
- z darowizn finansowych i rzeczowych przekazywanych przez darczyńców
- ze zbiorów publicznych, loterii organizowanych przez ESWIP itp.
- z projektów realizowanych przez stowarzyszenie, w ramach których część środków przeznaczana jest na finansowanie aktywności społecznej.

W roku 2020 ze wszystkich tych źródeł stowarzyszenie pozyskało 25.000 zł.

Fundusz wspierają m.in.: Piotr Górski Ap Dizajn, K&M Radosław Mazurek, Wojciech Kluge, Autoradex Danuta i Jerzy Gizińscy, Grupa Finansowa ECF, Flex LTD, Sklep Zielarsko-Medyczny Anna Izdebska, Tomglas Tomasz Perdian, Spółka Ad-Rem, „Dominium” Dariusz Kowalczyk, DAWMAR Dawid Piankowski, a także darczyńcy prywatni, w tym 1,5%.

DARCZYNCY

8. Jak gromadzić darczyńców wokół funduszu

Aby fundusz spełniał swoją rolę, powinien być budowany przez większą grupę osób w oparciu o organizację. Oczywiście w sytuacji, gdy organizacja dysponuje swoimi środkami finansowymi, może je dystrybuować samodzielnie. Większa liczba mieszkańców przekonana co do potrzeby działania funduszu znacząco wpływa na jego markę, rozpoznawalność i co za tym idzie – ilość pozyskiwanych środków finansowych. Fundusz powinien być swoistą własnością wspólnoty lokalnej. Ale nie może to być sloganem, lecz tak rzeczywiście powinno być. Nie ma co liczyć na to, że wszyscy mieszkańcy z entuzjazmem podejmą się współtworzenia funduszu, będzie to nieduża część, jednak warto zabiegać nawet o biernych sprzymierzeńców.

Warto przy funduszu budować ciało kolegialne (radę, zespół, forum etc.), które jest zespołem i darczyńców, i ambasadorów inicjatywy.

Również zespół oceniający złożone wnioski (komisja oceniająca) powinien składać się także z osób zewnętrznych (oprócz pracownika organizacji), co uwiarygadnia sposób podziału pozyskanych pieniędzy.

Fundusz Grantowy własnością elblązan

Stowarzyszenie jest operatorem, ale nie chce być „właścicielem” Funduszu Grantowego.

Chcemy, aby właścicielem Funduszu była społeczność Elbląga poprzez współtworzenie Funduszu, jak i wykorzystywanie go do swoich społecznych potrzeb. Aby istniało poczucie, że fundusz jest swoistą **elbląską skarbonką – gdzie pieniądze są zbierane przez mieszkańców i przeznaczone dla mieszkańców**. To budowanie poczucia odpowiedzialności za Fundusz jest naszym świadomym zamiarem, aby budować jednocześnie wspomniane „**poczucie dumy i solidarności z bycia elblążaninem**”.

Rada Darczyńców Funduszu Grantowego

Aby uspołecnić Fundusz, tworzymy **Radę Darczyńców** („ambasadorów Funduszu”), która jest partnerem stowarzyszenia w rozwijaniu Funduszu. Rada Darczyńców działa na podstawie Kodeksu Rady Darczyńców Funduszu Grantowego. Jej członkami są darczyńcy, którzy systematycznie wspierają finansowo Fundusz. Zadania członków Rady to promocja idei Funduszu, planowanie działań: pozyskiwania pieniędzy i ich wydatkowania, udział w pracach Komisji Grantowej, wspieranie finansowe, rzeczowe i wolontarystyczne Funduszu. Rada liczy do 20 osób. Ponadto tworzona jest grupa darczyńców indywidualnych, instytucjonalnych i biznesowych wspierających Fundusz finansowo, usługowo, medialnie itp.

9. Jak dystrybuować nieduże środki finansowe w sytuacji dużych potrzeb

Przy tworzeniu funduszu nie należy zakładać zbyt dużych efektów. Trzeba założyć cierpliwość i powolne dochodzenie do założonych celów. Na początku pozyskane środki finansowe będą niewielkie i niewielkie potrzeby będą zaspokajały. Ważne jest jednak mądre „zainwestowanie” tych pierwszych dotacji, aby udowodnić zasadność podejmowania wysiłku tworzenia funduszu i jego skuteczność. W życiu zdarzają się sytuacje, że mała pomoc powoduje duże skutki. O takie sytuacje chodzi.

Istotnym założeniem jest wdrożenie zasady, że w obecnym roku zbieramy pieniądze na rok przyszły. To pozwala na określenie na początku jaką kwotą rzeczywiście fundusz dysponuje i taką kwotę powinien dystrybuować, zbierając pieniądze na rok następny. Tu trzeba mieć dużą dyscyplinę, bo pojawiające się potrzeby spowodują chęć wydatkowania środków na bieżąco, ze szkodą dla stabilności działań. Tu miękkie serce może wprowadzić duże zamieszanie.

Przekazywanie środków finansowych w ramach Funduszu Grantowego

Wydatkowanie pieniędzy z Funduszu następuje w sposób następujący:

1. Program dla społeczników **Pomoc Sąsiedzka** – do 15.000 zł (rok 2021).
2. Program dla organizacji **IMPULS** – do 10.000 zł (rok 2021).
3. Udzielanie grantów „od ręki”.
3. Możliwość organizacji zbiórek publicznych we współpracy z zainteresowaną organizacją, instytucją czy grupą mieszkańców na konkretny cel (np. plac zabaw dla dzieci). Do roku 2020 stowarzyszenie przekazało w ramach Funduszu ok. 50.000 zł. Uważamy, że docelowo w ciągu roku Fundusz powinien pozyskiwać i przekazywać **100.000 zł**. Pieniądze będą przekazywane w formie: **zakupu przedmiotów i usług** przez ESWIP i przekazanie grupie społeczników lub **przekazanie na rachunek bankowy** organizacji społecznej.

10. Programy/konkursy grantowe w ramach funduszu

Ścieżka udzielana dotacji z reguły wgląda następująco:

- zarząd organizacji określa wysokość finansowania funduszu na dany rok;
- zarząd określa, na co pieniądze zostaną wydatkowane (co roku można nieco zmieniać cele funduszu – np. uruchamiać programy dedykowane konkretnym odbiorcom);
- zarząd zatwierdza dokumenty funduszu (jeżeli ulegają zmianie, jeżeli nie, obowiązują stałe formularze): wzór wniosku o dotację, wzór umowy, wzór sprawozdania;
- konkurs jest ogłaszany w konkretnym terminie (lub stosowany jest nabór ciągły);
- przyjmowane są wnioski o dotacje (pracownik/wolontariusz organizacji sprawdza kompletność wniosku i ewentualnie prosi o uzupełnienie, wyjaśnienie);
- potencjalni wnioskodawcy mogą (a nawet powinni) skonsultować się z osobą obsługującą funduszu, czy ich pomysł jest możliwy do sfinansowania itp.;
- wnioski są przekazywane do zespołu oceniającego/komisji oceniającej (komisja może poprosić wnioskodawcę o obecność na posiedzeniu i możliwość zadania pytań);
- wskazane przez komisję wnioski kierowane są do akceptacji do zarządu organizacji (który ponosi odpowiedzialność finansową);
- po uzyskaniu akceptacji następuje podpisanie umowy (może być w formule uroczystej, z udziałem mediów, aby temat mocniej wybrzmiał w społeczności);
- możliwe jest zastrzeżenie w umowie obecności przedstawiciela funduszu podczas finansowanego wydarzenia (monitoring);
- jeżeli jest taka potrzeba, przedstawiciel organizacji wspólnie z wnioskodawcą dokonuje zakupu przedmiotu lub usługi (faktura wystawiana jest na organizację);
- wnioskodawca sprawozdaje się z realizacji inicjatywy;
- zakończoną inicjatywę opisuje się na stronie internetowej.

Każda organizacja może mieć własną ścieżkę udzielania, rozliczania i promocji dotacji. Temat powinien być poddawany corocznej ewaluacji i w razie potrzeby warto wносить zmiany. Warto jednak pamiętać, że fundusz powinien być jak najmniej zbiurokratyzowany, „lekki” i przyjazny dla wszystkich stron.

Program Pomoc Sąsiedzka (2021)

Przykładem działalności Funduszu jest program **Pomoc Sąsiedzka**, którego celem jest aktywizacja mieszkańców/sąsiadów do pomocy osobom słabszym i samotnym: chorym i niepełnosprawnym. **Założenia programu:** „W trudnych czasach nieoceniona okazuje się pomoc sąsiadów. Bo na kogo może liczyć samotna osoba starsza czy niepełnosprawna, gdy zabraknie rodziny? Trzeba zrobić zakupy, posprzątać, wymienić żarówkę czy naprawić kran... Dla takich opiekuńczych sąsiadów jest nasz program grantowy! Wiemy, że chętnie poświęćcie swój czas na pomoc, ale z pieniędzmi kruczo. Zatem jeżeli trzeba kupić kran, aby go wymienić, naprawić lodówkę, kupić jakiś sprzęt, żywność itp. – możecie otrzymać na to pieniądze w ramach programu Pomoc Sąsiedzka. Zależy nam, aby tego rodzaju pomoc była bardzo popularna! Zachęcamy grupy sąsiadów (co najmniej trzy osoby) do rozejrzenia się, komu należy pomóc, i jeżeli będzie potrzebna także pomoc finansowa, skontaktujcie się z nami. Możecie otrzymać do 1000 zł!”

Na program ten przeznaczone zostało ok. 15.000 zł w roku 2021. Program prawdopodobnie będzie kontynuowany przez kolejne lata. Drugi program **IMPULS** jest skierowanym do organizacji pozarządowych, finansowany jest ze źródeł projektowych ESWIP.

11. Zarządzanie funduszem

Jak stwierdzono wcześniej, zarządzanie funduszem musi być partycypacyjne, wspólne. Niemniej fundusz w strukturze organizacji musi być zarządzany zgodnie z wymogami prawa o stowarzyszeniach czy fundacjach. O wydatkowaniu decyduje zarząd itd., ale warto w strukturę funduszu wkomponować ciało partycypacyjne, w naszym przypadku Radę Darczyńców.

Zarządzanie

Zarząd ESWIP - zarządzanie strategiczne, decyzje o powołaniu nowych programów grantowych, decydowanie o wysokościach środków finansowych przekazywanych na poszczególne programy w danym roku.

Dyrektor ds. organizacyjnych i PR – organizacja przeprowadzania programów grantowych: Program Pomocy Sąsiedzkiej oraz Program IMPULS: przygotowanie dokumentów i ogłaszanie programów, pozyskiwanie wniosków, obsługa Komisja Grantowej, sporządzenie i doprowadzenie do podpisania umów, monitoring realizacji, pozyskanie sprawozdań z realizacji inicjatywy, opracowanie zbiorczych zestawień z realizacji programów, promocja programów, organizowanie i przeprowadzanie dorocznych ewaluacji Funduszu.

Komisja Grantowa – ocena wniosków i rekomendacja dofinansowania inicjatyw.

Rada Darczyńców Funduszu – monitoring realizacji programów grantowych, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, praca w Komisjach Grantowych.

Monitoring i ewaluacja

Raz do roku dokonywana jest ewaluacja funkcjonowania Funduszu Grantowego i wydatkowania z niego środków finansowych. Wyniki ewaluacji przedstawiane są na wspólnym posiedzeniu Zarządu i Rady Darczyńców. Narzędziem ewaluacyjnym jest analiza SWOT.

12. Informacja i promocja funduszu

Fundusz nie jest kolejnym ośrodkiem pomocy, nie finansuje potrzeb społecznych osób niezamożnych (choć są wyjątki), fundusz aktywizuje społeczników i mieszkańców do dostrzegania potrzeb najłabszych, daje impuls do pomocy, umożliwia sfinansowanie pewnego fragmentu całości, udrażnia, uruchamia dalszą pomoc. To raczej SOR niż szpital... Owszem, w przyszłości może czynić to w większym zakresie, zacząć wspierać inicjatywy rozwojowe, kulturalne itp. Może podejmować duże akcje charytatywne, bo któremuś z mieszkańców spłonął dom...

W relacjach z otoczeniem i darczyńcami warto stosować taki komunikat.

Wśród wielu metod promocji, najbardziej skuteczny wydaje się marketing szeptany czy inaczej „kawa i pączki” – nieustanne rozmowy z potencjalnymi darczyńcami o potrzebie funduszu, przekonywanie, perswadowanie, zachęcanie, no i własny przykład: „ja też jestem stałym darczyńcą”.

Wszelkie materiały informacyjne powinny pojawić się na stronie organizacji prowadzącej fundusz oraz w jej sprawozdaniach rocznych. Należy dbać o jasność przekazu, rozliczanie się z darowizn, wpisywanie darczyńców (uwaga RODO), opisywanie wspartych inicjatyw itp.

Informacja Funduszu Grantowego ESWIP

Szanowni Państwo - uruchamiamy nowy, ważny i potrzebny projekt dla Elbląga, tworzymy Fundusz Grantowy – taką elbląską skarbonkę.

Jak to działa? Jesteśmy stowarzyszeniem – zdecydowaliśmy, że część pozyskanych pieniędzy przeznaczymy na dofinansowanie inicjatyw społecznych elblązan, na przykład na pomoc osobom w potrzebie, na akcje upiększania dzielnicy, na wydarzenia kulturalne czy sportowe. Ważne, aby to była akcja elblązan.

Właśnie uruchomiliśmy pierwszy program grantowy pod nazwą Pomoc Sąsiedzka.

W ramach tego programu grupa trzech osób na przykład sąsiadów może pozyskać do 1000 zł dla swojego sąsiada będącego w potrzebie: chorego czy niepełnosprawnego, na przykład na zakup farb do pomalowania jego kuchni, naprawę zlewu czy zakup jakiegoś potrzebnego sprzętu. Czasy epidemii pokazują, że musimy być bardzo uważni na potrzeby innych. Zapraszamy do rozejrzenia się wokół i do pomagania.

Prosimy Was też o współtworzenie Funduszu Grantowego – przekazywanie 1,5%, wpłaty darowizn na konto dobroczynne, przekazywanie darowizn rzeczowych do sklepu charytatywnego pod Cisem przy ul. Stawidłowej i robienie zakupów w tym wyjątkowym sklepie. Prosimy też o promowanie tej naszej elbląskiej skarbonki.

Dziękujemy!

Informacja Funduszu Grantowego ESWIP

W trudnych czasach nieoceniona okazuje się pomoc sąsiadów. Bo na kogo może liczyć samotna osoba starsza czy niepełnosprawna, gdy zabraknie rodziny!? Trzeba zrobić zakupy, posprzątać, wymienić żarówkę czy naprawić kran... Dla takich opiekuńczych sąsiadów jest nasz program grantowy! Wiemy, że chętnie poświęcicie swój czas na pomoc, ale z pieniędzmi krucho. Zatem jeżeli trzeba kupić kran, aby go wymienić, naprawić lodówkę, kupić jakiś sprzęt, żywność itp. – możecie otrzymać na to pieniądze w ramach naszego konkursu grantowego Pomoc Sąsiedzka. Zależy nam, aby tego rodzaju pomoc była bardzo popularna! Zachęcamy grupy sąsiadów (min. trzy osoby) do rozejrzenia się, komu należy pomóc, i jak będzie potrzebna także pomoc finansowa, skontaktujcie się z nami. Możecie otrzymać nawet do 1000 zł!

NAPEŁNIAJ ELBLĄSKĄ SKARBONKĘ⁵

Stowarzyszenie ESWIP po raz kolejny prosi o pomoc w budowaniu Funduszu Grantowego. Przekaż 1% do „Elbląskiej Świnki Skarbonki”, która finansuje działania społeczne i charytatywne w Elblągu! KRS: 0000001316.

W zeszłym roku z Funduszu przekazaliśmy 25 tysięcy zł w ramach programów grantowych: Pomoc Sąsiedzka oraz IMPULS (o programach: <https://www.eswip.pl/s/83/fundusz-grantowy>). Było to 25 grantów po 1000 zł i jesteśmy przekonani, że zostały dobrze zainwestowane w czynienie dobra. Pieniądze te pomogły wielu rodzinom rozwiązać pilne problemy. Dofinansowane zostały między innymi: remonty pomieszczeń niespełniających wymogów osób z niepełnosprawnościami, leczenie osób chorych, wyposażenie podstawowych artykułów samotnych matek czy też zakupy środków spożywczych dla potrzebujących rodzin. Dodatkowo wsparliśmy elbląskie hospicjum oraz organizacje społeczne w zorganizowaniu wydarzeń, których celem była integracja społeczna i nauka. Więcej o udzielonych grantach dowiesz się klikając w link - <https://www.eswip.pl/s/76/co-zrobilismy>. Warto mieć takie podręczne źródło finansowania działań.

GRANTY NA 2022 ROK

W tym roku dzięki naszym Darczyńcom również prześlemy pieniądze z Funduszu Grantowego na działania społeczne i charytatywne w Elblągu w ramach programów Pomoc Sąsiedzka oraz IMPULS. Decyzją Rady Darczyńców będzie możliwość pozyskania większych niż do tej pory grantów. Jakiej wysokości? - wkrótce poinformujemy o możliwości ich pozyskania.

⁵ Informacja archiwalna, 2021 rok

PRZEKAŻ 1,5%

Przeznacz 1,5% podatku na Fundusz Grantowy Stowarzyszenia ESWIP i wspieraj działania społeczne i charytatywne w Elblągu!

Wyobraź sobie skarbonkę, która jest stale uzupełniana przez mieszkańców Elbląga, a pieniądze zostają w całości przekazane na ważne działania społeczne elblążan. Jakże? Na przykład zakup wyprawek dla matek samotnie wychowujących niemowlaki, sprzętu do łazienki dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim, dofinansowanie muralu przy szkole podstawowej nr 4 w Elblągu, czy też sprzęt ratowniczy dla druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej.

Tę „skarbonkę” nazwalibyśmy Funduszem Grantowym (grant to przekazanie określonej kwoty na konkretne działanie społeczne). Wszystkie pieniądze zebrane na Fundusz, czy to z 1,5% czy innych darowizn finansowych, przekazujemy na wybrane przez Komisję Grantową inicjatywy zgłoszone przez mieszkańców Elbląga.

13. Jak stabilizować działalność funduszu

Wszystko zależy od ludzi. Jeżeli twórcy funduszu dadzą solidne podwaliny, pokażą sprawczość, udowodnią zasadność, zdobędą zaufanie – przekonają darczyńców do finansowania inicjatywy i fundusz będzie stabilnie funkcjonował. Najbardziej pożądana jest sytuacja, gdy duża grupa darczyńców przekazuje wsparcie finansowe w sposób stały: poprzez miesięczne przelewy na konto funduszu.

Możliwe jest także zbudowanie kapitału żelaznego funduszu, ale to już całkiem inna historia...

Kapitał żelazny Funduszu Grantowego

Stowarzyszenie rozeznaje zasadność zapoczątkowania tworzenia **kapitału żelaznego** Funduszu. Kapitał żelazny jest to znaczna pula środków finansowych zebranych od darczyńców, lokowana w bezpieczne instrumenty finansowe, a dochód z lokat przeznaczany jest na działania społeczne (np. programy grantowe). Dysponowanie kapitałem żelaznym stabilizuje działalność, jednak pozyskanie znaczącej kwoty kapitału jest bardzo trudne, a instrumenty finansowe (np. lokaty bankowe) są mało rentowne.

14. Podsumowanie

Warto podjąć wysiłek i zbudować fundusz dotacyjny dla swojej społeczności. Jesteśmy coraz zamożniejsi, wrażliwi na potrzeby innych, potrzebujemy narzędzia do tego, aby nasze pieniądze i wrażliwość społeczna mogła być wdrażana w życie. Tym jest fundusz. Potrzebujący będą pośród nas zawsze, szanse rozwojowe także będą się pojawiać. Jeżeli będziemy społecznością przygotowaną na świadczenie pomocy i wykorzystywanie szans, będziemy żyć lepiej i z większą satysfakcją.

15. Załączniki

Załącznik 1

Zarządzenie
w sprawie obsługi programów grantowych
w ramach Funduszu Grantowego Stowarzyszenia ESWIP
w roku 2022

REGULAMIN FUNDUSZU

I. Informacje wstępne

1. Celem Funduszu Grantowego jest aktywizacja społeczna i obywatelska mieszkańców Elbląga, subregionu elbląskiego, a także województwa, dokonywana poprzez przeprowadzanie programów grantowych.
2. Podstawowymi programami grantowymi są:
 - **Pomoc Sąsiedzka** kierowana do społeczników indywidualnych i grup nieformalnych oraz
 - **Program IMPULS** dla organizacji społecznych (zwane dalej programami grantowymi).
3. Zarząd może powoływać kolejne programy grantowe stałe lub doraźne.
4. Przy realizacji programów stowarzyszenie współpracuje z powołaną przez siebie Radą Darczyńców.
5. Za obsługę programu odpowiedzialny jest dyrektor odpowiedzialny za sprawy organizacyjne stowarzyszenia oraz fundraiser z zespołem.
6. Zasadą podstawową jest to, że stowarzyszenie w danym roku pozyskuje środki finansowe na programy grantowe, a dopiero w następnym je wydatkowane.

7. Zarząd może podjąć decyzję o wydatkowaniu z Funduszu Grantowego środków finansowych na wskazaną przez siebie inicjatywę.

II. Przygotowanie programów grantowych

1. Stowarzyszenie ESWIP co roku ogłasza programy grantowe realizowane w ramach Funduszu Grantowego ESWIP.
2. Główny program ogłaszany jest w I kwartale każdego roku. Należy dołożyć starań, aby udzielanie grantów było możliwe od początku roku tj. stycznia.
3. Podstawą przeprowadzenia programów jest przyjęcie przez Zarząd Stowarzyszenia uchwały w sprawie programów grantowych w danym roku zawierającej:
 - nazwy programów,
 - kwotę przeznaczanych na programy środków finansowych wraz ze źródłem pochodzenia,
 - wzory dokumentów dotyczących programów.
4. Pula środków finansowych przeznaczonych na programy może być w ciągu roku skorygowana ze względu na nowe okoliczności, zwiększone darowizny itp. Decyzję w tej sprawie podejmuje zarząd na wniosek fundraisera.

III. Środki finansowe przeznaczane na programy grantowe

1. Na pulę środków finansowych przeznaczanych na programy grantowe wchodzi:
 - przychód z tytułu 1 % z roku ubiegłego,
 - dochód ze sprzedaży darowizn rzeczowych w Strefie Charytatywnej,
 - darowizny finansowe od darczyńców indywidualnych oraz podmiotów,
 - dochód ze zbiorów publicznych,
 - dochód z loterii,
 - dochód z licytacji przeprowadzonych m.in. podczas Dnia Darczyńcy,
 - dochód z kapitału żelaznego Funduszu ulokowanego w Fundacji Elbląg,
 - środki finansowe w ramach projektów ESWIP,

- dochód z innych źródeł, w tym z zysku stowarzyszenia.

2. Ostateczną decyzję o określeniu wysokości środków finansowych przeznaczanych na dany rok podejmuje zarząd stowarzyszenia.

IV. Granty udzielane w ramach projektów

1. Do puli środków finansowych przeznaczanych na programy grantowe dołączane są środki finansowe przeznaczone na granty w ramach projektów realizowanych przez stowarzyszenie.
2. Za realizację programów grantowych w ramach projektów odpowiedzialni są koordynatorzy.
3. Koordynatorzy ww projektów zobowiązani są do współpracy w tym zakresie z osobami obsługującymi programy grantowe.
4. Koordynator opracowuje wzory formularzy niezbędnych do przeprowadzenia programu. Komplet formularzy musi być zatwierdzony przez zarząd stowarzyszenia.
5. Koordynator może powoływać odrębną Komisję Grantową. Każdorazowo w takiej Komisji musi brać udział fundraiser lub wskazana przez niego osoba.
6. Ostateczne rozstrzygnięcie programu grantowego w ramach projektu zatwierdza zarząd stowarzyszenia.
7. W miarę możliwości programy grantowe w ramach projektów należy uruchamiać pod nazwami dwóch podstawowych programów grantowymi. W razie potrzeby może być uruchomiona odrębna nazwa programu. Można łączyć nazwy programów i projektów np. Program Impuls – Kuźnia NGO.

V. Kwestie obsługi finansowej programów grantowych

1. Stosowane są dwa sposoby finansowania grantów:

- dla grup nieformalnych – finansowanie wystawionych faktur na stowarzyszenie ESWIP (płatne bezpośrednio przez ESWIP, lub refundowane w sytuacji, gdy podmiot/osoba opłaci fakturę z własnych środków finansowych),
 - dla podmiotów – jw. lub przekazanie środków finansowych na podany rachunek bankowy.
2. Płatności dokonywane są z konta podstawowego stowarzyszenia.
 3. W przypadku grantów finansowanych w ramach projektów – z konta danego projektu.
 4. Szczegółowe kwestie dotyczące płatności określone są w Regulaminie programu.

VI. Obsługa programów grantowych

1. Do ogłoszenia programów grantowych niezbędne jest przygotowanie:
 - regulaminu programu,
 - wzoru formularza wniosku,
 - wzoru formularza oceny wniosku,
 - wzoru protokołu z rozstrzygnięcia programu,
 - wzoru umowy o dofinansowanie,
 - wzoru sprawozdania z realizacji grantów.
2. Ww dokumenty stanowią załączniki do uchwały zarządu w sprawie programów grantowych w danym roku.
3. Oceny ofert dokonuje Komisja Grantowa powołana przez zarząd złożona z członków Rady Darczyńców, fundraisera, odpowiednich koordynatorów i innych pracowników stowarzyszenia.
4. Za obsługę programu: sporządzanie i podpisywanie umów, monitoring realizacji, pozyskiwanie sprawozdań, w tym materiałów promocyjnych, itp. odpowiedzialny jest fundraiser.

5. Dokonywana jest bieżąca ewidencja zgłoszonych, rozpatrywanych, finansowanych i rozliczonych grantów.

VII. Ewaluacja programów grantowych

1. Po zakończeniu dorocznej realizacji programów grantowych organizowane jest spotkanie ewaluacyjne Rady Darczyńców wraz z zarządem ESWIP i koordynatorami projektów.
2. Ewaluacja oparta jest o metodę SWOT.
3. Wnioski z ewaluacji wdrażane są do programu grantowego na kolejny rok.

Zatwierdził

Arkadiusz Jachimowicz

Prezes

13.01.2022

Załącznik 2

KODEKS

RADY DARCZYŃCÓW FUNDUSZU GRANTOWEGO STOWARZYSZENIA ESWIP

Dlaczego tworzymy Fundusz Grantowy

Siłą wspólnoty lokalnej jest aktywność jej członków, także w wymiarze społecznym i obywatelskim. Jesteśmy Stowarzyszeniem, **którego pasją jest rozwój społeczny**, dlatego tworzymy źródło finansowania aktywności społecznej Elblązan - **Fundusz Grantowy**. Chcemy, aby mieszkańcy oraz tworzone przez nich grupy i organizacje społeczne, mieli możliwość pozyskania grantów na działalność dla wspólnego dobra naszego miasta i jego mieszkańców.

Rada Darczyńców

Nie zrobimy tego sami. Zapraszamy do współpracy ludzi wrażliwych społecznie, lokalnych patriotów, darczyńców. Najbardziej zaangażowanych zapraszamy do **Rady Darczyńców** - grupy osób, która ma pieczę nad Funduszem, są jego ambasadorami, wspierają fundusz finansowo, czuwają nad konkursami grantowymi, zapewniają przejrzystość i wiarygodność jego funkcjonowania. Ilość osób w Radzie, to nie więcej niż 25.

Rodzaj wsparcia – Twój wybór

Wiemy, że ludzie aktywni szanują swój czas. W zależności od indywidualnych możliwości, każdy może wybrać swoją rolę we wspieraniu Funduszu poprzez:

- promocję idei Funduszu Grantowego w swoich środowiskach,
- udział w wydarzeniach związanych z działalnością Funduszu, m.in. w dorocznym spotkaniu Rady Darczyńców,
- udział w określaniu w jaki sposób pozyskiwać pieniądze na Fundusz Grantowy,
- udział w określaniu na co będą wydatkowane pieniądze w ramach Funduszu,
- udział w pracach Komisji Grantowej bezpośrednio przydzielającej granty,
- systematyczne wspieranie finansowe Funduszu (podstawowe wsparcie: uruchomienie stałego przelewu i przekazywanie co najmniej 20 zł miesięcznie na konto Funduszu: 20 1600

1462 1025 2272 1000 0006,

- wspieranie rzeczowe i wolontarystyczne Funduszu.

Doceniamy zaangażowanie

Zdajemy sobie sprawę, że ludzie szlachetni nie oczekują nagród za swoje działania społeczne.

Jednak doceniając i dziękując za Państwa zaangażowanie zapewniamy:

- udział w pracach zespołu wspierających osób zmieniających nasze miasto na bardziej zadbane, kolorowe i piękne, gdzie ludzie potrafią podejmować wspólne inicjatywy i troszczyć się o Elbląg,
- odpowiednią promocję działań Rady Darczyńców i jej członków,
- przekazywanie bieżącej informacji nt. Funduszu – m.in. wpływów i wydatków,
- różne formy podziękowania, w tym możliwość ulokowania tabliczki darczyńcy w Galerii Darczyńców,
- cykliczne spotkania połączone z kolacją w ogrodzie Domu pod Cisem,
- zawsze gratis kawę w kawiarni Domu pod Cisem.

Zapraszamy!

Załącznik 3

REGULAMIN
Programu Grantowego IMPULS 2024

I. Cel programu

Program ma na celu wsparcie finansowe organizacji społecznych w realizacji inicjatyw społecznych i charytatywnych na rzecz dobra wspólnego Elbląga i najbliższych okolic miasta. Działania muszą być realizowane w ramach obszarów pożytku publicznego określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego.

I. Wysokość grantu i sposób płatności

Na inicjatywę można pozyskać grant w wysokości do 3000 zł.

Środki finansowe zostaną przekazane na rachunek bankowy organizacji lub Stowarzyszenie ESWIP zakupi materiały lub usługi niezbędne do realizacji inicjatywy.

W ciągu roku jedna organizacja społeczna może uzyskać co najwyżej 2 granty.

II. Terminy

Wnioski o przyznanie grantu można składać od 01.03.2024 do 13.12.2024 roku lub do wyczerpania puli środków finansowych z Funduszu Grantowego.

Termin ogłoszenia wyników: każdorazowo do 30 dni od złożenia wniosku.

Czas na wykonanie inicjatywy: do 60 dni od podpisania umowy o przyznanie grantu (z możliwością przedłużenia terminu w uzasadnionych przypadkach).

III. Sposób składania wniosków

Formularz wniosku, jak i wszelkie niezbędne formularze dokumentów, dostępny jest na stronie www.eswip.pl w zakładce: Fundusz Grantowy. Wypełniony i podpisany wniosek należy dostarczyć osobiście w czasie godzin pracy (7.00-15.00) do jednej z siedzib

Stowarzyszenia ESWIP – przy ul. Związku Jaszczurczego 17 lub przy ul. Stawidłowej 3 (w Domu pod Cisem).

Wskazane jest uprzednie skontaktowanie się z osobą obsługującą program, aby skonsultować realność sfinansowania inicjatywy.

IV. Rozpatrywanie wniosków

Wnioski o przyznanie grantu rozpatrywać będzie Komisja Grantowa złożona z przedstawicieli Stowarzyszenia ESWIP oraz Rady Darczyńców. Ostateczną decyzję o dofinansowaniu podejmuje zarząd stowarzyszenia.

V. Kryteria oceny

Dokonując oceny wniosku o grant Komisja Grantowa będzie się kierowała poniższymi kryteriami:

1. Uzasadnienie potrzeby realizacji inicjatywy.
2. Wpływ inicjatywy na lokalną społeczność.
3. Wkład własny organizacji społecznej: rzeczowy (np. narzędzia niezbędne do realizacji zadania, wykorzystanie sali np. klubu osiedlowego, itp.) i/lub osobowy (liczba osób, które zaangażowane będą w działania, jakiego rodzaju pracę będą wykonywać).

VI. Umowa i sprawozdanie

Przedstawiciel/le organizacji społecznej podpisuje/ą umowę na realizację inicjatywy, w której wskazana jest osoba do kontaktów przy realizacji inicjatywy.

W ciągu 30 dni od zakończenia realizacji inicjatywy osoba ta powinna złożyć sprawozdanie pisemne, którego wzór stanowi załącznik do umowy. **Oprócz pisemnego sprawozdania organizacja społeczna zobowiązana jest do przesłania min. 5 zdjęć wysokiej jakości wykonanych w poziomie, na których znajdują się osoby, których dotyczy inicjatywa.** Opcjonalnie prosimy o przesłanie filmu (około 30 sekund) przedstawiającego działania

w ramach inicjatywy. Zdjęcia i film należy wysłać na adres mailowy:@eswip.pl, w temacie wpisując nazwę inicjatywy oraz programu grantowego.

VII. Pytania

Odpowiedzi na pytania udziela (...)

Wzór wniosku

Wniosek o grant na zorganizowanie inicjatywy w ramach programu Pomoc Sąsiedzka

Elbląg, dnia.....

Dane lidera grupy	
Imię, nazwisko, adres zamieszkania	
Numer telefonu	
Adres e-mail	

1. Nazwa i krótki opis inicjatywy

2. Uzasadnienie: dlaczego warto zrealizować tę inicjatywę? Jaka jest potrzeba? Jaki wpływ będzie miała realizacja inicjatywy dla osoby/osób wspieranych?

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018-2030
PROO

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018–2030 PROO

3. Termin realizacji i miejsce wykonywania inicjatywy

.....

4. Opis kolejnych działań planowanych przy realizacji zadania

Nazwa działania	Opis działania

5. Na co mają być przeznaczone pieniądze z grantu:

ESWIPPracownia Społeczna
Think Tank Obywatelski

Kwota	Przeznaczenie pieniędzy

6. O jaką kwotę grupa wnioskuje?

7. Jaki jest wkład własny rzeczowy i/lub osobowy (praca wolontariuszy)?

--

8. Imiona i nazwiska osób reprezentujących grupę inicjatywną wraz z podpisami

Imię i nazwisko	Podpis

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa ObywatelskiegoRządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018-2030
PROOSFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018–2030 PROO

Wzór sprawozdania

Sprawozdanie z realizacji inicjatywy w ramach programu Pomoc Sąsiedzka

1. Nazwa inicjatywy, miejsce i termin wykonania.

2. Opis przebiegu inicjatywy – zaangażowanych w niej osób wraz z osiągniętymi efektami (jak poprawiona została sytuacja życiowa wspartej osoby/rodziny lub jaki wpływ miała inicjatywa na otoczenie/środowisko naturalne w mieście).

4. Załączniki (zdjęcia, informacje prasowe, inne) oraz filmiki z realizacji.

Podpis Lidera Grupy Inicjatywnej

Wzór umowy

Umowa _/IMPULS/2024 na realizację inicjatywy w ramach programu IMPULS 2024

Zawarta w Elblągu w dniu pomiędzy Stowarzyszeniem ESWIP, ul. Związku
Jaszczurczego 17, 82-300 Elbląg, KRS 0000001316, NIP: 578-10-91-298, REGON 170301592,
reprezentowanym przez:

Arkadiusza Jachimowicza – Prezesa Zarządu

Macieja Bielawskiego – Wiceprezesa Zarządu

zwanym dalej Grantodawcą,

a organizacją (nazwa, adres, KRS):

.....

reprezentowaną przez:

.....

.....

zwaną dalej Grantobiorcą.

*Członkowie organizacji oświadczają, że zrealizują inicjatywę uczciwie i dołożą starań, aby
wykonać ją w sposób rzetelny.*

I. Realizacja inicjatywy

1. Przedmiotem umowy jest realizacja inicjatywy określonej we wniosku o grant, na realizację której Grantodawca udostępnia środki finansowe w wysokości _____ zł (słownie: _____ złotych) na zasadach i warunkach określonych w niniejszej umowie.

2. Wniosek Grantobiorcy stanowi załącznik do niniejszej umowy. Grant zostanie przekazany na realizację inicjatywy o tytule:
3. Grantobiorca zobowiązuje się do wykorzystania grantu na realizację inicjatywy w okresie **60 dni** od dnia podpisania niniejszej umowy.
4. Grantobiorca otrzyma wsparcie finansowe w sposób następujący *(w zależności od ustaleń)*:
 - a. Grantobiorca opłaci fakturę otrzymaną od Grantobiorcy dotyczącą zakupu produktu lub usługi związanej z działaniami opisanymi we wniosku Grantobiorcy. Faktura musi zawierać dane Grantodawcy, a data wystawienia faktury nie może być wcześniejsza od daty podpisania niniejszej umowy. Fakturę należy dostarczyć maksymalnie w ciągu 3 dni roboczych od daty jej wystawienia do siedziby Grantodawcy.
 - b. Grantodawca prześle środki finansowe na realizację inicjatywy na rachunek bankowy będący własnością Grantobiorcy.

II. Sprawozdanie z realizacji inicjatywy

1. Grantobiorca zobowiązuje się złożyć sprawozdanie Grantodawcy z realizacji inicjatywy w terminie 10 dni roboczych od dnia zakończenia jej realizacji.
2. Sprawozdanie należy złożyć na formularzu będącym załącznikiem do umowy oraz przesłać zdjęcia i filmiki zgodnie z Regulaminem Programu.

III. Promocja

1. Grantobiorca przekazuje prawa autorskie Grantodawcy do fotografii/materiałów filmowych z realizacji inicjatywy oraz treści wynikających z wniosku na realizację inicjatywy przez *Grantobiorcę* w celach promocyjnych, poprzez podpisanie oświadczenia, w tym:
 - a) wykorzystanie zdjęć w materiałach reklamowych;
 - b) wykorzystanie zdjęć do promocji Funduszu Grantowego i jego programów;

- c) zamieszczanie zdjęć i treści w portalach społecznościowych i mediach lokalnych.
2. Formularz Oświadczenia autora na wykorzystanie fotografii/materiałów filmowych stanowi załącznik nr 3 do niniejszej umowy.

IV. Rozwiązanie umowy

1. Umowa może być rozwiązana na mocy porozumienia Stron w przypadku wystąpienia okoliczności, za które Strony nie ponoszą odpowiedzialności, w tym w przypadku siły wyższej, która uniemożliwia wykonanie umowy.
2. W przypadku uprawdopodobnienia wystąpienia okoliczności uniemożliwiających wykonanie niniejszej umowy Grantobiorca może odstąpić od umowy, składając stosowne oświadczenie na piśmie, nie później niż do dnia przekazania grantu.
3. Umowa może być rozwiązana przez Grantodawcę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:
 - wykorzystywania udzielonego grantu niezgodnie z przeznaczeniem;
 - nieterminowego oraz nienależytego wykonywania umowy;
 - przekazania przez Grantobiorcę części lub całości grantu osobie trzeciej w sposób niezgodny z niniejszą umową;
 - nieprzedłożenia przez Grantobiorcę sprawozdania z realizacji inicjatywy w terminie określonym i na zasadach określonych w niniejszej umowie;
 - odmowy poddania się przez Grantobiorcę kontroli albo niedoprowadzenia przez Grantobiorcę w terminie określonym przez Grantodawcę do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;

V. Przedstawiciele stron

W celu uzgadniania bieżących spraw wynikających z realizacji umowy Strony upoważniają następujące osoby:

Ze strony Grantodawcy:

-

Ze strony Grantobiorcy:

-

VI. Postanowienia końcowe

1. Grantodawca ma prawo wglądu do sposobu wykorzystywania przekazanego grantu w trakcie trwania realizacji inicjatywy.
2. Grantobiorca ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich za ewentualne szkody powstałe w związku z realizacją inicjatywy.
3. Wszelkie spory wynikłe na tle stosowania umowy będą rozstrzygane przez strony polubownie. W przypadku braku porozumienia, spór zostanie poddany pod rozstrzygnięcie sądu powszechnego, właściwego ze względu na siedzibę Grantodawcy.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową zastosowanie mają przepisy Kodeksu Cywilnego.
5. Wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
6. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednej dla każdej ze Stron.

Grantodawca

Grantobiorca

.....

.....